

LISA 2. EELARVESTRAATEEGIA

Seletuskiri

Arengekavas püstitatud visiooni, arengueesmärkide saavutamise täitmiseks vajalikud rahalised vahendid tuleb leida valdavalt vallaeelarvest. Oluline on kaasata täiendavaid eelarveväliseid ressursse, ennekõike Euroopa Liidu struktuurifondide ja ka erasektori vahendeid.

Eelarvestrateegias on antud ülevaade Tahkuranna valla praegustest ja aastateks 2017 - 2020 kavandatavatest finantseerimistingutest ning nendega kaasnevatest kohustustest. Kohustuste suhtena puhastuludesse ja varadesse (raha) on toodud välja valla senine ja järgnevateks aastateks kavandatav netovõlakoorumus.

1. Eesmärgid

Tahkuranna valla arengukava tegevuskavas kirjeldatud tegevuste finantseerimisel peetakse silmas kolme omavahel seotud eelarvepoliitika üldeesmärki:

- konservatiivsus, et tagada valla arenguks vajalike kokkulepitud tegevuskulude, varaliste kohustuste ja investeeringute rahaline kaetus;
- sihipärasus, et kindlustada võimalikult kõigi valla arenguvajaduste rahastamine kasutades vallaeelarvelise osaluse sihipärasest jaotamist, sh projektipõhist kaasrahastamist;
- finantspäästlikkus, et dünaamilises keskkonnas säilitada valla finantsvõimekuse jätkusuutlikkus, sh kindlustada vallaeelarve stabiliseerimise reserv

2. Ülesanded

Valla finantsvõimekuse tagamiseks püstitatakse järgmised ülesanded:

Valla eelarves üksikisiku tulumaksubaasi suurendamiseks suunatakse jõupingutused Pereregistris elukoha andmebaasi vastavusse viimisele Tahkuranna vallas tegelikult elavate inimeste arvule. Selleks:

- rakendatakse vallas elavate inimeste Tahkuranna valda registreerimist stimuleerivaid meetmeid;
- vallavalitsuse poolt osutatavate avalike teenuste pakkumine seotakse enam teenuse saaja elukohaga;
- toetatakse kodanikuühiskonna tugevdamist, mis suurendab elanike vastutust kogukonnas toimuva eest ning osalemist avalike hüvede kulude kandmisel.

Valla eelarveliste tulude kasvatamiseks suurendatakse valla osalusega äriühingute töö majanduslikku isetasuvust ja stimuleeritakse uute töökohtade loomist.

Selleks:

- taotletakse maade munitsipaliseerimist, nendel maadel munitsipaalarendustegevuse käivitamist ja ettevõtluse arendamist avalike teenuste kvaliteetseks osutamiseks ja töökohtade loomiseks;
- valla rohealade (avalike parkide, haljasalade jt) tarvis maa-alade omandamine ja vajadusel looduse kaitsega seotud majandustegevuse piirangute kompenseerimine omanikule;
- valla osalusega äriühingute tegevuse tulemuslikkuse suurendamine nii asjatundliku kui poliitilise juhtimise tõhustamise parendamisega.

Valla eelarves tagatakse raha prioriteetsete projektide kaas- ja sildfinantseeringuteks, et tuua valda enam investeeringuid Euroopa Liidu struktuurifondidest, Eesti ja rahvusvahelistest arengutoetustest ja programmide, riigi- ja erasektori vahenditest. Projektipõhiselt finantseeritavate tegevuste ja meetmete tarvis tagatakse kaasfinantseering, kuna arengutoetuste puhul on projektide omafinantseering reeglina vahemikus 5 - 25%, teatud juhtudel 50%.

Selleks:

- täpsustatakse projektide kaasfinantseerimise korda ja ajakohastatakse kaasfinantseeritud ja taotletavate projektide andmebaasi;
- kaasatakse aktiivsemalt projektidesse mittetulundussektor;
- taotletakse projektide kaasfinantseerimisel äriühingute ja erasektori raha;
- projektide jätkusuutlikkuse saavutamiseks laiendatakse projektipartnerite ringi, eelkõige kaasatakse Pärnu ja Pärnumaa omavalitsused ning välispartnerid;
- stimuleeritakse kodanike omaalgatust, ühistulist tegevust ja külaliikumist, mille kaasfinantseerimiseks eraldatakse vallaelarvest projektipõhiselt vahendeid.

Valla juhtimisel võetakse aluseks pikaajaline pidevalt uuendatav finantsplaan ja suurendatakse pikaajalise finantsplaneerimise osatähtsust üldises juhtimises, paindlike rahastamiskeemide ja haldamismudelite kasutamist ning tõhustatakse vahendite suunamist tegelike abivajajateni.

Selleks:

- juurutatakse hea valitsemise põhimõtteid ja tavasid;
- koostatakse ja pidevalt uuendatakse pikaajalist finantsprognoosi;
- taotletakse majandamise kuluefektivsuse kasvu ja jälgitakse, et valla võlakoormus jääks seadusega kehtestatud normi piiresse;
- rakendatakse projektide kaasfinantseerimise põhimõtteid;
- finantseeritakse teadmispõhist arengu kavandamist ja nähakse ette vahendid arendus- ja planeerimistegevuseks;
- taotletakse, et vallavalitsuse otsesed valitsemiskulud ei ületa aastas 10% valla puhastuludest;
- taotletakse projektide kaudu lisainvesteeringuid strateegiliselt tähtsate eesmärkide saavutamiseks;
- tagatakse, et abivajajad saavad vallapoolse sotsiaaltoetuse määramisel ning kulude kompenseerimisel põhjendatud abi või toetust;
- korrigeeritakse toetuste maksmise printsiipe ja määrasid.

Valla eelarvest rahastamisel eelistatakse objektide kompleksset väljaehitamist ja rekonstrueerimisel energiasäästlikke ülalpidamiskulusid.

Selleks:

- investeeringute tegemisel eelistatakse suundi, mille teostamisega kaasneb objektide väljaehitamine täismahus ja rekonstrueerimisel majandamiskulude kokkuhoid. Teede väljaehitamine koos kõnni- ja kergliiklusteede ning valgustusega, hoonete soojakadude vähendamine ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamisel aja- ja töömahukuse vähendamine.

Valla eelarve koostamisel jälgitakse, et valla eelarves tegevuskulude kasv ei oleks kiirem valla eelarve kulude üldisest ning puhastulude kasvust. Lähtutakse säästliku kulutamise vajadustest.

Selleks:

- suurendatakse pikaajalise finantsplaneerimise rolli vallaelarve koostamisel,
- tõhustatakse kontrolli eelarvevahendite kasutamise üle,
- sätestatakse tulude kasvust tulenevalt valdkondade kulude ja nende kasvule piirmäärad, mille alusel arvutatakse tegevusalade vastavad näitajad.

Lisad Eelarvestrateegia kujunemist iseloomustavad tabel

LISA 2.1 EELARVESTRAATEEGIA KUJUNEMIST ISELOOMUSTAV TABEL 1

LISA 2.1 EELARVESTRAATEEGIA KUJUNEMIST ISELOOMUSTAV TABEL 2